

budget zich slechts eenvoudige ringetjes veroorloven. Na het uiteenvallen van de Sovjetunie richtte het zelfstandige Estland zich meer op het Westen.

Met behulp van de Zweden werd het oude onderzoek in de Stormmeeuwkolonie op een moderne wijze voortgezet. Stormmeeuw rood-groen-zwart kreeg een nieuwe identiteit; een goed afleesbare witte ring met code PA14.

Eerst besepte ik nog niet goed wat ik las, maar allengs kwam de kleurcode rood-groen-zwart mij steeds bekender voor. Dus werden de oude notitieboekjes uit de kast gehaald en nageplozen.... en de kleurcode werd gevonden! Zou dit werkelijk dezelfde vogel zijn? Weer een brief naar Estland dus, want dit vermoeden moest nog wel bevestigd worden.

Inmiddels heeft de techniek niet stil gestaan en per e-mail kwam deze bevestiging, het moest wel dezelfde vogel zijn! Ook Kalev was verrast na 12 jaar nog waarnemingen van deze Stormmeeuw te ontvangen.

Duidelijk was wel dat de oude politieke structuren en beperkte communicatie-mogelijkheden debet waren aan het verzanden van de waarnemingen in de jaren tachtig.

Als bijlage werd de gehele levensloop van PA14 meegezonden. Hieronder volgt het verhaal van een krasse ouwe heer.

PA 14 werd als jong mannetje in het nest op 1 juni 1981 van een metalen ring met een nummer voorzien in de kolonie van het Matsalu natuurreservaat in het westen van Estland. Tot 1986 wordt de vogel met de metalen ring niet individueel herkend. In 1986 vangt men vogel opnieuw als broedvogel en wordt van de genoemde kleurringetjes voorzien. Hij heeft dan vermoedelijk al enkele jaren in de kolonie gebroed. Vanaf 1986 is er van alles bekend, ook de partners van PA14 zijn geringd;

1986 Paar met vrouwtje 4018, drie jongen worden vliegvlug, een ei onbevruucht.

1987 zelfde vrouwtje, drie jongen worden vliegvlug.
1988 zelfde vrouwtje, weer drie jongen vliegvlug.
1989 zelfde vrouwtje, twee jongen vliegvlug, een jong gestorven.
1990 zelfde vrouwtje, een jong vliegvlug, twee jongen gestorven.
1991 zelfde vrouwtje, weer een jong vliegvlug en twee gestorven.
1992 vrouwtje verdwenen, nieuw vrouwtje 5418, PA14 is haar derde man, drie vliegvlugge jongen.
1993 vrouwtje 5418 verdwenen, nieuw vrouwtje 2249, PA14 is haar tweede man. Twee jongen vliegvlug, een ei gepredeerd.
1994 zelfde vrouwtje, eerste legsel gepredeerd, tweede legsel wegge-spoeld
1995 zelfde vrouwtje, drie jongen vliegvlug
1996 zelfde vrouwtje, eerste legsel gepredeerd, tweede legsel gepredeerd.
1997 zelfde vrouwtje, drie vliegvlugge jongen.
1998 zelfde vrouwtje, twee vliegvlugge jongen, een jong gestorven.
1999 zelfde vrouwtje, twee vliegvlugge jongen, een jong gestorven.
2000 zelfde vrouwtje, drie vliegvlugge jongen.

Zo is een onbekende Stormmeeuw met kleurringen ineens de meest bekende geworden. Het kan verkeren, ook in meeuwenland. Mocht er nog meer nieuws over PA14 komen dan zal dit weer in de Strandloper worden gemeld. Kijk ondertussen zelf ook eens of U deze of andere meeuwen met kleurringen ziet, U kunt deze waarnemingen altijd aan mij doorgeven, ik zorg dan dat ze op de juiste plaats terechtkomen.

Hein Verkade

..... en de Monniksgier

Dick Pekelharing

Het zal iedereen wel opgevallen zijn, dat er tegenwoordig regelmatig meldingen zijn over grote roofvogels. Niemand kijkt echt op van een visarend of van een zeearend.

De twee laatstgenoemde soorten hebben geprofiteerd van een aantal veranderingen in hun broedgebieden en van beschermende maatregelen, op momenten dat de soort een onrustbarende achteruitgang vertoonde. Minder jachtdruk, minder gebruik van een aantal pesticiden, bescherming

van geschikte biotopen hebben deze beide soorten uit het dal weten te trekken.

Daarnaast is het misschien ook zo, dat deze vogels zich gedeeltelijk hebben weten aan te passen aan de ook voor hen veranderde wereld.

De zeearend is tussen 1990 en 2000 met grote sprongen vooruitgegaan en er worden bijna onvoorstelbare aantallen genoemd (J.Bekhuis, Het Vogeljaar 2000, nr. 6).

Als voorbeeld Duitsland, waar in de jaren zestig nog vrijwilligers de laatste nesten moesten bewaken om eierrovers (menselijke) op afstand te houden. Voor 1990 wordt een getal genoemd van 176 paren, in 1995 267 en in 2000 zelfs 360 !

Deze groeiende kolonisatie aan onze oostgrens heeft het Wereldnatuurfonds ertoe gebracht om een geplande introductie in ons land niet te laten doorgaan. Men verwacht, dat hij vanzelf zal komen.

Een heel speciale rubriek bij de grote roofvogels wordt gevormd door de gieren. In Europa kennen we 4 soorten gieren : aasgier, vale gier, monniksgier en lammergier.

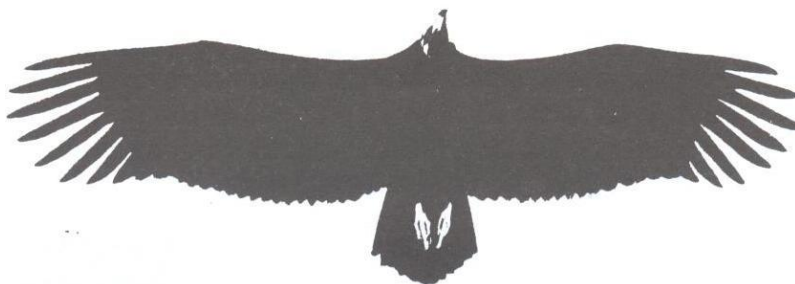
De aasgier is hiervan de kleinste met een vleugelspanwijdte van 1.60 meter, de andere drie soorten halen spanwijdtes van maar liefst 2.50 tot 2.90 meter. De gieren zijn vanouds aangewezen op uitgestrekte berggebieden, waar zij hoog boven hun gebied zeilend op zoek zijn naar aas. In deze gebieden werd echter ook steeds meer gebruik gemaakt van de hogere bergweiden voor het laten grazen van steeds grotere kudden schapen en geiten. Met deze enorme kudden is het duidelijk, dat er wel eens een dier verongelukt of een natuurlijke dood sterft, waar dan uiteraard deze gieren op afkomen.

Omdat de gieren dan werden aangetroffen op een dood schaap of een geit, werd de schuld voor de dood van het dier dan in de schoenen geschoven van de gieren, die niets anders deden dan het aas opruimen. Deze "misdaad" werd dan bestreden door het uitleggen van vergiftigd aas of werden ze meedogenloos neergeknald. In het begin van de vijftiger jaren werd bijv. in de Cevennen de laatste vale gier neergeschoten. Dezelfde vervolging viel ook andere gieren ten deel. Teneinde de gieren voor totale uitsterving te behoeden zijn er in diverse gebieden herintroductieprojecten gestart. In de Cevennen is eind zeventiger jaren een project opgezet voor de vale gier.

Dit project is een succes geworden en er zweven thans weer enkele tientallen vale gieren rond. O.a.

in de Franse Alpen is een project gestart voor de zeldzame lammergier en ook voor de monniksgier is een project succesvol geweest op Mallorca. Hier kun je als de lucht voldoende verwarmd is, langs de bergruggen in het westen van het eiland deze "vliegende deuren" regelmatig bewonderen.

Een bijverschijnsel van deze activiteiten is, dat je in ons land soms meldingen tegenkomt van deze gieren. In mei 1998 was er een melding van een

jonge lammergier, die in Noordwijk is gezien door Ab Steenvoorden (Strandloper 1998, nr. 3). Deze bleek afkomstig uit de Alpes-Maritimes, op de grens tussen Frankrijk en Italië. Het vorig jaar verscheen er in onze streken zomaar een monniksgier. De broedgebieden van deze soort liggen nogal ver uit de buurt, nl. Spanje (Extremadura), Griekenland en het dichtst bij het reeds genoemde Mallorca. Waar verbleef deze vogel tijdens zijn verblijf in Nederland? De eerste melding kwam uit Friesland, waar op 19 juli een onvolwassen exemplaar werd waargenomen op buitendijks land. Op 25 juli werd de vogel gesignaleerd in het Noordhollands duingebied bij Castricum. 13 Augustus werd hij in Noordwijk gesignaleerd door wie anders dan Jelle van Dijk met als mede-waarnemer Jan Jacobs. Op 15 augustus landde de gier op de Maasvlakte. Op 16 augustus was de vogel daar nog aanwezig, waar hij niet alleen op een kadaver werd gezien, maar zich ook tegoed deed aan door een slager verstrekt vlees. De 17e was de vogel er nog steeds, om uiteindelijk, nagestaard door een flink aantal vogelaars, op 18 augustus te vertrekken in de richting van Engeland. Of hij daar is aangekomen of toch nog later zijn koers heeft gewijzigd is niet bekend.

Bronnen : De Strandloper, 1998 nr. 3
De Strandloper, 2000 nr. 4
Het Vogeljaar, 2000 nr. 6
Dagblad Trouw.